

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

МАТЕРІАЛИ

вісімнадцятої науково-практичної міжнародної конференції
*«Міжнародна транспортна інфраструктура,
індустріальні центри та корпоративна логістика»*

(2 - 3 червня 2022р. м. Харків, Україна)

MT.KART.EDU.UA

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ
ТРАНСПОРТНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»
CONSERVATOIRE NATIONAL DES ARTS ET MÉTIERS (FRANCE)
INSTITUTE OF AUTOMATIC CONTROL TELEMATICS OF
TRANSPORT (POLAND)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ НАН УКРАЇНИ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ТРАНСПОРТА

Матеріали

*вісімнадцятої науково-практичної
міжнародної конференції*

**«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА
ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА
КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»**

(2 - 3 червня 2022р. м. Харків)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова: *Панченко С.В.*, д.т.н., проф., ректор Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Заступники голови: *Ватуля Г.Л.*, д.т.н., проф., проректор з наукової роботи Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);
Дикань В.Л., д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Секретаріат:

Толстова А.В. к.е.н., доц., доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Шаповал Г.В. к.т.н., доц., заступник декана з денної форми навчання Факультету УПП Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Примаченко Г.О. к.т.н., ст.викладач кафедри транспортних систем та логістики Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Зміст

Секція «Розвиток індустріальних центрів в умовах глобалізації»

<i>С.В. Панченко</i> Індустріально-логістичні центри як сучасна модель інноваційного відродження економіки України	17
<i>В.Л. Дикань</i> Індустріальні парки як основа післявоєнного економічного відродження промисловості України	20
<i>А.С. Зайцева</i> Сутність поняття транспортно-логістичної інфраструктури, та її складових	22
<i>М.В. Корінь, О.А. Лановий</i> Розвиток ресурсного потенціалу підприємств залізничного транспорту в умовах становлення інноваційно-інформаційної економіки	25
<i>О.В. Маковоз</i> Транспортно - логістична інфраструктура як інструмент стійкого розвитку країни в сучасних умовах	27
<i>О.М. Синіговець</i> Інноваційні форми міжнародних економічних відносин як формування нових можливостей розвитку світового господарства	29

Секція «Міжнародна та національна транспортна інфраструктура»

<i>М.М. Багрій, В.В. Клименко</i> Основні питання розвитку та функціонування мультимодальних перевезень	32
<i>Є.І. Балака, М.Є. Резуненко</i> Вплив транспортно-логістичних процесів на валовий внутрішній продукт України та економічні наслідки блокування портів	34
<i>Г.С. Бауліна, А.О. Гукова, Т.В. Колодочка</i> Формування оптимальної технології функціонування міжнародного перевантажувального терміналу	36
<i>Г.С. Бауліна, Р.В. Самань, А.В. Пасіч</i> Підходи до удосконалення технології взаємодії станції та під'їзних колій	38

Секція «Інформаційні технології, штучний інтелект»

<i>Л.І. Галупова</i> Авторські права на твори, створені за допомогою штучного інтелекту	220
<i>О.В. Дикань</i> Шляхи трансформації вітчизняної промисловості в умовах становлення цифрової економіки	222
<i>О.В. Дикань, І.В. Соломніков, О.В. Семенцова</i> Перспективи цифрової трансформації бізнес-процесів	224
<i>О.О. Євсєєва</i> Формування облікової політики підприємства в умовах воєнного стану	226
<i>Н.Є. Каличева, І.В. Чорнобровка</i> Хмарні технології як чинник забезпечення конкурентоспроможності підприємств залізничного транспорту: сучасні аспекти	229
<i>А.О. Ковальов, Д.О. Кульова</i> Організація перевезення небезпечних вантажів з використанням ризик-орієнтованих підходів	231
<i>М.В. Кузь, Н.Р. Мішагіна</i> Удосконалення моделей якості програмного забезпечення	233
<i>Н.М. Лазарєва, О.В. Лазарєв</i> Розвиток інтелектуальних технологій для управління технологічними процесами	235
<i>О.В. Лашков, Є.А. Максименков</i> Роль інформаційних систем у прийнятті управлінських рішень	237
<i>Є.А. Максименков, П.В. Бех</i> Використання ві-технологій для ефективного управління	239
<i>В.В. Масан</i> Удосконалення системи цифрового управління вантажними перевезеннями	241
<i>А. В. Мусійченко, І.М. Герасименко</i> Діджиталізація підприємств автомобільного транспорту	243

Секція
«ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ»
ГОЛОВА СЕКЦІЇ – д.е.н., професор О. В. Дикань

УДК 341.9

**АВТОРСЬКІ ПРАВА НА ТВОРИ, СТВОРЕНІ ЗА ДОПОМОГОЮ
ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ**

**COPYRIGHT TO WORKS CREATED BY ARTIFICIAL
INTELLIGENCE**

канд. юр. наук Л.І. Галупова
Національний університет «Одеська юридична академія»

PhD (Law) L.I. Galupova
National University "Odesa Law Academy"

Перші наукові дослідження штучного інтелекту були проведені ще в середині ХХ століття. Поняття штучного інтелекту як науки сформулював професор Дартмутського коледжу Джон Маккарті у 1956 році [1, с.190]. Маккарті було вперше використано математичну логіку як основу штучного інтелекту. В 1958 він запропонував комп'ютерну програму advice taker, яка надихнула послідовників створювати роботів, що могли давати відповіді на запитання та яким було притаманне логічне програмування.

Незважаючи на певні наукові здобутки в даній сфері, все ще залишається малодослідженим питання щодо авторства на об'єкти створені штучним інтелектом та питання охорони та захисту прав інтелектуальної власності на такі об'єкти.

Сьогодні, технології, пов'язані із штучним інтелектом в ХХІ столітті зустрічаються в багатьох сферах, серед яких: медицина, торгівля, освіта, сільське господарство, промисловість, оборона та інші. Штучний інтелект з кожним днем все частіше використовується людиною та доводить ефективність його застосування.

Перевагами штучного інтелекту є: швидкість виконання поставлених задач, точність, здатність обробки великої кількості інформації, штучний інтелект може працювати довгий період часу та не втомлюватись, штучний інтелект може перебувати в важкодоступних місцях [2].

В Україні ще не знайшло свого законодавчого визначення поняття «штучний інтелект». При цьому, наша держава вже «заклала перший камінь» в розвиток та регулювання штучного інтелекту. Так,

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2020 р. № 1556-р було схвалено Концепцію розвитку штучного інтелекту в Україні [3].

Отже, під поняттям «штучний інтелект» пропонуємо розуміти як особливий вид технічного продукту, що запрограмований на самостійне вчинення певних дій. Такими діями можуть бути: прийняття рішень та висновків у певній сфері, збирання, обробка та узагальнення інформації, узагальнення статистики, створення нових творів та продуктів та багато іншого. Розвиток науково – технічної сфери розширює перелік задач, на які можна запрограмувати такий технічний продукт.

Оскільки штучний інтелект за своєю природою є подібним до комп'ютерної програми, то й правове регулювання штучного інтелекту може застосовуватися за аналогією з регулюванням комп'ютерної програми. За українським законодавством комп'ютерна програма відноситься до об'єктів авторського права. Тому, розробник такої програми є автором, який своєю інтелектуальною, творчою діяльністю створив новий продукт.

Розвиток науки та техніки а також нові прогресивні результати в цій сфері дали можливість наділяти штучний інтелект вмінням створювати нові картини, фотографії, музику та інші твори. Логічним є питання авторства на такі твори.

На сьогоднішній день, в світі існує декілька підходів до визначення авторства творів, створених штучним інтелектом. Відповідно до першого підходу, автором є розробник штучного інтелекту. Другий підхід оснований на тому, що автором є користувач штучного інтелекту, так як він дає завдання штучному інтелекту і направляє його на створення нового об'єкта. Третій підхід базується на тому, що автором може вважатись сам штучний інтелект. Кожен із підходів має свої недоліки на яких вже почали звертати увагу науковці [4].

У 2019 р. Європейською комісією було опубліковано Директиву про етичний підхід до розробки штучного інтелекту (чорновий варіант) для вивчення представниками індустрії. Основні положення директиви наголошують на тому, що штучний інтелект повинен створюватись не як механізм, що замінює людину а як механізм, що допомагає людині в її діяльності, в тому числі і допомагати в створенні результатів інтелектуальної, творчої діяльності.

Також, у 2019 р. Організація економічного співробітництва і розвитку вперше погодили засади поведження зі штучним інтелектом. В основу було покладено принцип, що полягає у підвищенні довіри до штучного інтелекту, який в повній мірі може бути реалізований тільки, тоді коли в центрі використання штучного інтелекту буде стояти людина. Особи, які працюють із штучним інтелектом мають нести відповідальність за дотримання цього принципу.

Отже, в штучний інтелект можуть бути закладені функції щодо створення нових об'єктів права інтелектуальної власності (картин, музики, анімацій та багато іншого). Такі об'єкти, безумовно, можуть відповідати критеріям оригінальності та мати певну цінність. Та об'єктами права інтелектуальної власності можуть бути визнані лише ті твори, при створенні яких, приймала участю фізична особа. При цьому, участь людина повинна полягати не в механічному використанні штучного інтелекту, а в творчому процесі створення нового, оригінального твору. В такому випадку реалізація права на захист прав та інтересів пов'язаних із об'єктами створеними при використанні штучного інтелекту буде належати автору твору, який при здійсненні своєї інтелектуальної творчої діяльності використовував функції штучного інтелекту або правонаступникам.

[1] McCarthy, John. Recursive Functions of Symbolic Expressions and Their Computation by Machine. SACM 3 (4): 184-195

[2] Як діє штучний інтелект і перспективи його використання URL:<https://aiconference.com.ua/uk/news/printsipi-raboti-iskusstvennogo-intellekta-i-perspektiva-ego-ispolzovaniya-92238>

[3] Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні: розпорядження Кабінету міністрів України від 2 грудня 2020 р. № 1556-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>

[4] Лавренова Н., Абрамович Н. Чи є об'єктом права інтелектуальної власності твори, створені штучним інтелектом // *Юрист & Закон, No17, 09 травня 2019* URL: <https://www.legalalliance.com.ua/publikacii/ci-e-obektom-prava-intelektualnoi-vlasnosti-tvori-stvoreni-stucnim-intelektom>

УДК 65.011.2:338.45(477)

ШЛЯХИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

WAYS OF TRANSFORMATION OF DOMESTIC INDUSTRY IN THE CONDITIONS OF FORMATION OF THE DIGITAL ECONOMY

докт. екон. наук О.В. Дикань

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

D. Sc. (Econ.) O.V. Dykan

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Одним із ключових елементів сучасної хайтек-стратегії «Індустрія 4.0», що так активно втілюється розвинутими країнами Європи, є концепція створення «розумних виробництв» шляхом проведення